

DIANA NAMMI

Grundare och ledare för "IKWRO"

Iranian and Kurdish Womens Rigths Organisation

BERÄTTAR OM ARBETET MOT HEDERSFÖRTRYCK I STORBRITANNIEN

Utgiven av

Institutet Mot Hedersförtryck

+46 702 97 76 14 lasse.imh@gmail.com

<http://www.institutetmothedersfortryck.se/>

ARBETE MOT HEDERSFÖRTRYCK I STORBRITANNIEN

Sommaren 2013 gjorde en delegation från IMH ett studiebesök London för att lära mera om arbetet mot hedersförtryck i ”United Kingdom” (UK) **och då med fokus på England**. Delegationen fick då träffa och intervjua några av landets mest framträdande personligheter i arbetet mot hedersförtryck och brott i hederns namn. Under året kommer IMH att publicera sammandrag av dessa intervjuer.

En av dem IMH mötte **var Diana Nammi, som är verksamhetsledare och grundare av den viktiga organisationen ”Iranian and Kurdish Womens Rigths Organisation” IKWRO.** Vi återger här hennes berättelse i sin helhet utan de frågor som ställdes. Alla illustrationer är hämtade från IKWRO:s hemsida

Min tolk blev hedersmördad

- IKWRO står för ” Iranska och kurdiska kvinnors rättigheters organisation”. Innan jag informerar om vårt arbete vill jag först berätta historien bakom att jag bildade denna form av organisation.
- Jag kom till UK 1996 med min dotter . Det året vad jag naturligtvis tvungen att introducera min dotter i hennes skola. Jag kunde då inte ett ord engelska och fick hjälp av en kurdisk tolk. Hon var en underbar kvinna och väldigt vänlig. Vi följdes åt till skolan där vi första hade två möten och hon gjorde då allt hon kunde, men inför det tredje mötet dök hon inte upp som tidigare i mitt hem. Jag gick då till skolan och väntade på henne där. Med lite teckenspråk kunde jag förstå en del men inte så mycket.
- När jag kom hem var jag upprörd och oroad så jag ringde tolkens kontor , som tillhörde en kurdisk organisation. Jag ville veta vad som hänt henne. Varför hon inte dykt upp. De berättade då att hon var död. Jag blev chockad, hon var ju ung och i fin form och inga tecken på sjukdom. Det första jag då tänkte på var att kanske det hänt en trafikolycka eller liknande. De berättade då att något sådant inte hänt utan att hon blivit mördad i Irak. Och historien var sådan, att hennes make misstänkt att hon flörtat med en av sina kollegor. Detta var orsaken till varför de hade tagit henne tillbaka till Irak under förevändningen att besöka familj och släkt. Väl där mördade hennes man och hans bröder henne.
- När de berättade detta blev jag fullständigt chockad. Jag var ju väldigt ny i UK . Jag viste ju att hedersmord och hedersrelaterat våld var rutin i mitt land. Men jag kunde

- inte föreställa mig att dessa saker även händer i UK. Jag frågade då dem om det var något vi kunde göra. Hur som helst, de hade inga förslag och samtalet avslutades.
- Jag ringde då en av mina vänner och bad henne komma och översätta när jag talade med polisen. Vi ringde polisen hos min vän och när vi talad med dem så var det helt klart att de visste om vad som hänt. Hur som helst så berättade jag vad jag fått reda på och bad polisen att följa upp och undersöka fallet. När jag talade med polisen sa de, att vi är ledsna över att detta hänt, men att de inte kunde göra något då händelsen skedde i Irak och inte i UK. Jag sa då att det är rätt att det hände i Irak, men hon var ju brittisk medborgare. De sa då att det spelar ingen roll därför att det inte hänt här. Därför kan vi inte undersöka fallet. Jag sa då att det var ett fall av hedersmord och henens make är ju tillbaka i UK och han är brittisk medborgare. Och jag insisterade att de åtminstone borde förhöra honom. De sa då att det är ingen mening för oss och avslutade samtalet.
 - För mig var detta som ett slag rakt i ansiktet. Jag kände mig ännu mer chockad av det sätt polisen bemött mig och talat med mig. Min tolk var ju en ung kvinna som vuxit upp i UK. Hon var gift och kanske det var ett kärleksäktenskap, jag vet inte eftersom jag aldrig frågade. Hon hade inga språksvårigheter och hon kände till polisen och olika organisationer runt om i världen. Så mördas hon och ingen frågar sig: Varför?
 - Jag tänkte då, att hur är det då för de kvinnor som likt mig själv inte kan tala engelska och är helt nya i UK och som inte alls vet vart de ska vända sig om de behöver någon hjälp. Och även om de går till polisen så är deras svar bara struntprat. Så min tanke var förstås: Vad händer med andra kvinnor sådana som jag?

2002 IKWRO bildas

- Jag funderade mycket på detta. Och jag tänkte, att jag måste göra något åt saken här i UK. Det verkade ju som om polisen inte visste något eller att de bara var ovilliga att göra något. Och jag kunde se att samhället inte heller hade något stöd att ge kvinnor i riskzonen något stöd. Det var mot bakgrund av detta som jag till slut beslöt att bilda

IKWRO. Detta var en lång historia, men viktig därför att den ger verkligheten bakom varför jag tyckte vi behövde starta vår organisation.

- Så jag beslöt att bilda organisationen år 2002. Jag talade med några vänner och startade först upp i mitt hem med en gammal dålig dator och en telefon.
- Vi startade omedelbart med att erbjuda rådgivning till bara enskilda iranska och kurdiska kvinnor . Nu är denna rådgivning utökad till att gälla även arabiska, afghanska, turkiska och andra kvinnor från Mellanöstern . Ja, vi är öppna för alla som är utsatta för risker att bli mördade eller skadade. Vem som helst kan ta kontakt. För oss är detta en fråga om liv eller död och då spelar inte bakgrunden någon roll. Vi hjälper dem intill dess de är i säkerhet och när det är möjligt att överlämna dem till andras hjälp.
- De som söker sig till oss är dock i första hand iranska, kurdiska, arabiska, afghanska och turkiska kvinnor. Detta beror att de ofta har stora problem och att vi kan dessas modersmål t.ex. arabiska, farsi, dari olika kurdiska språk osv. Vad gäller de arabiska kvinnorna kan de både komma från Mellanöstern eller Nordafrika ; Egypten, Marocko, Libyen, Tunisien, Algeriet.

IKWRO en av de första som talade öppet om hedersproblematiken

- Vår organisation är idag 11 år och i oktober 2012 firade vi vårt 10-års jubileum. Vi var den första organisationen som arbetade på detta sätt. Det fanns individer som gjorde insatser, men det var hinder för dem då och nu att tala rakt ut. Ett av hindren var naturligtvis det kulturrelativistiska tänkandet. I början försökte myndigheter förhindra att man talade om problemet . IKWRO var enligt min mening den första organisationen som offentligt talade om hedersproblematiken
- Jag kommer ihåg ett fall 2002, när vi grundade organisationen. Det var då en kurdisk flicka som mördades i UK bara två månader efter vi startat. Hon kom aldrig till oss. Men vi beslutade ändå att ha en kampanj för henne. Hon hette Heshu Yones. Det var ett starkt profilerat fall i UK. Det var första fallet där förövaren fick det hittills högsta fängelsestraffet. Men det var många problem i anknytning detta fall.
- Det fanns då kulturella hinder för myndighetspersoner att göra något för att rädda ett offer. Därför att den officiella linjen var att man måste respektera deras kultur. Och detta en mycket förgiftande linje därför att gjorde att kvinnor fick lida och att myndigheterna spelade med i detta.

- Det mångkulturella tänkandet är vackert, men brott är brott oavsett vilket grupp det sker i. Det spelar ingen roll om det är i min grupp eller någon annan. Det får aldrig bli accepterat eller respekterat oavsett var eller av vem sådant sker. Det är oacceptabla handlingar får inte bli accepterade.
- Det är ett faktum, att före vi startade 2002 var det ingen frivilligorganisation eller myndighet som hade gjort något åt hedersproblematiken. Det fanns individer som gjorde insatser men inget organiserat. T.ex. så arbetade jag i en organisation 1999. Det var en organisation för asiater. De hade viss skyddsverksamhet. Det är en mycket välkänd organisation, som jag inte nämnder namnet på här. Jag kommer ihåg att när jag arbetade med dem sa jag åt dem att vi måste arbeta mot hedersmord och tvångsäktenskap. Det enda de då sa till mig var att, jag skulle vara snäll att vara tysta och inte tala om detta. Säg inget. Nu är de en av de organisationer som arbetar mot tvångsäktenskap, men då 1999 sa de åt mig att vara tyst om detta. Deras motiv till detta var att deras grupp skulle bli upprörda. Så att inte störa deras egen grupp var väldigt viktigt för dem.
- Men jag sa till dem. Vi måste rädda kvinnor. Visst deras grupp kan bli upprörd, men de som blir det kommer alltid att bli upprörda. Vi måste fråga oss vad som är viktigt. Är det att rädda sårbara människor. Och dessa sårbara människor är flickor och unga kvinnor. Vi måste hjälpa dem, vi kan inte bara låta dem dö för kutlurens skull. Vad är viktigast: kulturen eller rätten att leva. För mig var valet lätt nämligen Livet är viktigast

Call IKWRO now:
Mon to Fri 9.30-5.30 0207 920 6460
For out-of-hours emergencies call
Kurdish / Arabic: 07846 275246
Farsi / Dari / Turkish: 07846 310157
If you are in immediate danger dial 999
Out of hours press inquiries: 07862 733511

Heshus öde viktigt för arbetet

- Heshus öde blev den historiska vändpunkten. Hon var en kurdisk flicka från Irak och hon var bara 16 år när hon mördades av sin pappa. Och vi startade en kampanj under namnet "Kom ihåg Heshu". Vi var en ung organisation, men vi beslöt att Heshu skulle inte bli som många andra kvinnor som hedersmördades och som ingen talade om. Jag tror detta var en historiskt viktig tid. Jag kommer ihåg att när hon mördades så var det en del som sörjde. En del kurdiska kvinnor hörde av sig och frågade om vi

hört om den unga kurdiska flickan som mördats. Hon hade en pojkvän och pappans godtog inte detta så därför mördade han henne.

- Han slaktade henne genom att hugga henne 17 gånger så hårt att kniven bröts av hennes kropp. Sedan hoppade han från tredje våningen. Han försökte sedan övertyga polisen och andra om att Al -Qiada hade varit där för att mörda honom eftersom han var en politisk aktivist. Han hade då lyckats hoppa från balkongen. De hade då tagit hans dotter och dödat henne istället. Han försökte på så sätt missleda polisen att söka efter en Al -Qaida medlem som förövare. Till en början trodde polisen honom.

Heshu Yones

- När jag hörde detta, kontaktade jag med hjälp av en vän polisen samma dag. Vid den tiden talade jag inte så bra engelska ännu. Jag sa då att jag ville tala med dem om det här fallet med någon. När jag talade med en polisman, berättade jag att jag var övertygad om att pappan hade dödat henne för att försvara familjens heder . Polisen blev chockad. Hur ska jag kunna tro, att en pappa mördar sin dotter för att hon har en pojkvän. Det är omöjligt. Jag berättade då , att det inte alls är omöjligt. I vår kultur är detta ett stort problem. Det händer i UK, i Irak i Iran ja överallt. Jag frågade då om jag kan få träffa dem och möta utredande polis. Och då sa de. Det är bra, det gör vi gärna.
- Så det blev ett möte och jag var mycket nöjd och gick dit. Jag berättade då vad ett hedersmord är. Jag gav dem en del exempel som jag kände till. Jag informerade om vad orsakerna är till varför de mördar dem. I alla sådana här fall måste ni kolla upp familjemedlemmarna. De lyssnade väldigt noga och ställde många frågor. De sa att de hört om detta tidigare men att de nu noga skulle fundera över detta.

- Efter några dagar kontaktade polisen mig igen. De berättade då att de funnit alla behövliga bevis om att det var fadern som var mördaren. Bevisen var så övertygande att de inte kunde förnekas av pappan.
- Fallet tog sedan 1 år för domstolen att slutföra målet. Till slut erkände pappan sig också skyldig. Han sa då öppet att han dödat dottern, därför att hon bringat skam över familjen och hela den kurdiska gruppen. Detta på grund av att hon hade en pojkvän. Han tog henne tillbaka till Irak och undersökte om hon var oskuld eller inte. Jag tror hon var oskuld. Pappan tog henne tillbaka till UK med kravet att hon inte fick träffa pojken igen. Men naturligtvis träffade hon pojken igen. Naturligtvis visste hela familjen, att pappan hotade med att döda henne. De lämnade därför hemmet samma natt som fadern skulle mörda henne.
- Lärare i skolan visste att hennes pappa hotade att döda henne. De hänvisade henne till en kvinnoorganisation. Det var en annan välkänd asiatisk kvinnoorganisation. Det de gjorde var att hänvisa henne till en rådgivningsbyrå. Deras tro var att om hon kunde stärka henne skulle hon kunna stå emot trycket från hela sin grupp och familj. De kunde inte förstå att hennes säkerhet måste komma först. Detta till skillnad från oss som alltid sätter just säkerheten först dvs att rädda deras liv
- Och människorna i den kurdiska gruppen var tysta. De sa ingenting, Familj, vänner och grannar visste att hon var i fara, men ingen gjorde något för att hjälpa henne. Å andra sidan hade de kontaktat polisen, så hade de väl inte gjort något. På den tiden visste ju polisen inget och inte vad det handlade om egentligen. Även de sociala myndigheterna var inblandade men gjorde inget för att hjälpa henne. Allt de gjorde var att försöka stärka henne att stå upp emot sin familj. Och lärarna gjorde saken värre. De sände ett brev till familjen där de talade om att skolan inte gick så bra och att de hört att hon hade en pojkvän.

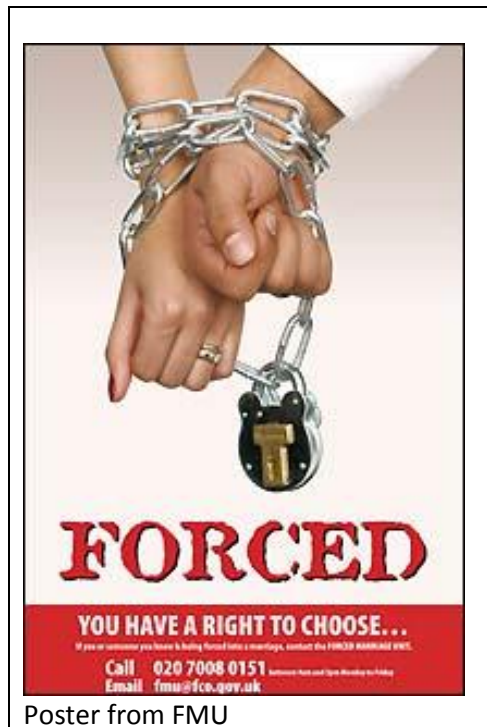
Diana Nammi in action against honourbased crimes

Domen ett utslag av kvarvarande kulturrelativism

- Jag var med vid rättegången så mycket jag kunde. Det var väldigt viktigt att höra vad domarna sa. Detta var viktigt eftersom jag hört om andra fall när jag inte var i UK, att när en turkisk pappa dödat sin dotter så hade han bara fått två års fängelse. Domarna hade då sagt, att om han inte dödat henne så hade han och hans familj blivit isolerad från den turkiska gruppen.
Därför gav de honom ett begränsat straff med hänvisning till kulturen. Därför var det väldigt viktigt för mig att följa vad domarna sa i Heshus fall. Vi hade ju en stor kampanj för Heshu och tog då upp vikten av att bortse från kulturrelativism. I kampanjen satsade vi bl.a. hårt på att kvinnors liv är mycket viktigare än kulturen. Så vi hoppades naturligtvis att domarna också skulle höra om vår kampanj
- Hur som helst, när jag var där och pappan erkände sig skyldig och skulle haft livstid. Men domarna menade att de behövde ta hänsyn till hans kultur för straffmätningen och reducerade därför straffet till 14 års fängelse. När målet avslutades i oktober 2003 så var det ändå det längsta fängelsestraffet som någonsin utdömts för ett hedersmord. Men vi måste komma ihåg att fortfarande tog man hänsyn till kulturen.
- Jag var naturligtvis väldigt upprörd över detta. Att det blev 14 år brydde mig inte så mycket men att minskningen skedde pga kulturella argument tyckte jag var allvarligt. Enligt min uppfattning måste varje brott betraktas lika oavsett kultur. Detta borde domare också förstå.
- Så gick det med Heshus fall. Men senare har det hänt flera andra fall och IKWRO har varit i frontlinjen hela tiden. Vi var första organisationen som klart sa att hedersmord måste stoppas. Kulturella aspekter får inte beaktas alls när det gäller dessa brott. Kvinnors liv är viktiga och en universell rätt för alla. Ingen domare och ingen annan ska få diskriminera kvinnor från minoritetsgrupper. De ska ha tillgång till samma rättigheter, skyddas av samma lagar som brittiska kvinnor. Mänskliga rättigheter ska gälla alla.
- Heshus fall och vår kampanj blev en startpunkt för myndigheter och många andra att lära sig om hedersproblematiken. Polisen och många andra började ha konferenser . Men fortfarande idag finns det en del organisationer, även bland minoritetsgrupper, som anser att hedersmord bara är vanligt familjevåld. Vilket de har väldigt fel i, eftersom motiven till brotten och allt annat är annorlunda.

Alla måste behandlas lika inför lagen

- Senare i vårt kampanjande har just frågan om att kulturella hänsyn inte ska kunna rättfärdiga detta typ av brott. Och det har haft inverkan. I t.ex. ett fall med en asiatisk flicka och senare ,år 2006, med Banaz fallet reste domarna också frågorna om hänsyn till kulturen. Domarna framhöll då, att denna kultur måste förändras. De framhöll då att det är oacceptabelt att kvinnor mördas pga kulturella skäl. Från 2006 har det blivit en förändring. Detta är vi mycket glada och nöjda för. Hållningen har helt enkelt ändrats inom rättssystemet. Och även lagarna har förändrats 2007 om t.ex. tvångsäktenskap. Detta brott blev då en civilrättslig fråga , men vi föreslog då och gör fortfarande att tvångsäktenskap ska kriminaliseras. Vi hoppas nu på att sådan kriminalisering ska förverkligas i slutet av 2013. Vi hoppas att det då blir en speciell lag mot tvångsäktenskap.

Poster from FMU

Mycket har förändrats men en hel del återstår

- Mycket har ändå förändrats över tid. Sedan 2005 har det t.ex. funnits olika "Guidelines mot tvångsäktenskap" för olika professionella och jag har läst alla flera gånger. Jag tror att det fortfarande är rum för förbättringar. De är fortfarande dock väldigt bra många av dem, men i det praktiska arbetet har vi fortfarande många problem. I materialen är informationen om t.ex. att identifiera problemen och att kunna se tecknen mycket bra. Det är dock viktigt att förbättra så att inte hedersmord ses isolerat från tvångsäktenskap eftersom det senare kan leda till hedersmord men inte tvärtom. Vi måste ha även andra "Guidelines" som mer specifikt behandlar

hedersmord och hedersbaserat våld. I viss mån kan en del av de nu befintliga ”Guidelines” vara nyttiga i det arbetet. De har försökt få in allt vilket inte är så bra.

- Tvångsäktenskap måste definitivt bli kriminaliserat enligt min mening. Det talas om ifall tvångsäktenskap är tillåtet inom islam eller inte . Detta blir en missinformation som jag inte håller med om. Naturligtvis är det så att det i Koranen inte är helt klart om detta är förbjudet eller inte, besluten om äktenskap är överlåtet till familjen eftersom en sådan fråga är familjens angelägenhet enligt islam. Koranen har överlåtit till familjen att besluta om äktenskap och allt annat. Så därför tycker jag att frågor om detta blir missledande.

Sluta försvara religioners roll

- När ”Guidelines” har presenterats har ”Forced Marriage Unit” /FMU tidigare, men inte nu, brukat starta med att försvara islam. De brukade då t.ex. säga att det inte är påbjudet av Koranen. Jag skrev faktiskt då ett mejl där jag frågade dem: Varför inleder ni med att försvara religiösa grupper, islam eller andra? Varför inte istället starta med en positiv sak , nämligen att det är en fråga om mänskliga rättigheter och kvinnors rättighet att själva bestämma. Jag tycker att regeringens roll måste vara att försvara mänskliga rättigheter i första hand och inte att försvara den ena eller andra religionen. Alla religioner har miljontals medlemmar och sina platser där de kan tala om alla sina frågor inklusive att samtala om sin hållning till tvångsäktenskap.
- Men de religiösa krafterna talar aldrig mot tvångsäktenskap. De är tysta eller försvarar det. Så det finns ingen anledning för någon sekulär regering att försvara eller rättfärdiga religiösa krafter. Låt dem försvara själva. Och starta inte med att tala om vad de säger och inte säger. Fokusera istället på vad är mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter . Det gör vår organisation och det är basen för att vi startat. Det är klart, att om någon religiös grupp kommer till oss och säger, att de stödjer vår hållning och arbete så är de mer än välkomna.

Ekonomi begränsar

- En av de frågor, som jag inte är överens om hur den behandlas i ”Guidelines” , är att när FMU hjälper kvinnor att komma tillbaka från andra länder så begär man att kvinnorna ska betala för sina resekostnader. Antingen kan de låna från någon Eller kan kvinnor som inte inte betala låna av FMU. Detta är ju mycket svårt eftersom kvinnorna är i en mycket svår situation. Och de måste ju betala tillbaka! Bakgrunden till detta system är att man inte avsatt tillräckligt med pengar för dessa insatser. Sedan några år tillbaka, åtminstone sedan 2007, har grunden varit att regeringen inte betalar för dessa resor. Vår hållning har hela tiden varit att regeringen ska betala dessa resor.

Det handlar inte om några åttelika summor eftersom det handlar inte om miljontals flickor. Det kan högst röra sig om en 30 000 flickor per år

Över 2000 samtal om året till rådgivningslinjen

- För 2012 har "Forced Marriage Unit"/FMU redovisat att de handlagt lite över 1400 fall av tvångsäktenskap. IKWRO hade 2012 hela 2 200 telefonsamtal till vår rådgivningslinje. Vi träffade 650 hjälpsökande i samtal ansikte mot ansikte. Av dessa bedömde vi att i över 150 fall var det hög risk för tvångsäktenskap eller hedersmord. Jag tror, att organisationen "Karma Nirvana" i sitt nationella nätverk hade över 5000 rådgivningssamtal via telefon under 2012.

[Nearly 3000 cases of 'honour' violence every year in the UK](#)

Polisen har registrerat 1000-tals fall med hedersvåld

- 2010 gjorde vi också en undersökning av läget inom polisen när det gällde ärenden om hedersbaserat våld och hedersmord. I UK finns 52 polisdistrikt. "Metropolitan Police" är ett sådant distrikt med en 2-300 stationer. men Metz är en organisation. Till alla dessa 52 distrikt sände vi tre frågor. 39 distrikt svarade. I dessa 39 distrikt hade de registrerat 2832 ärenden med hedersbaserat våld. De svarande informerade, att de bara registrerade ärenden om tvångsäktenskap, hedersmord och allvarligt våld t.ex. våldtäkt.
- De registrerade däremot inte ärenden där kvinnor var i riskzonen. Dessa fick bara gå sin väg. Vår undersökning visade således, att det inom polisen inte finns en allmän förståelse för problemet. Polisen har en bra strategi, men den följs tyvärr inte alltid. Polisen har inte heller något system för att alla ska registrera samma saker när det gäller detta problem. Det finns ingen sådan exakt "Guide line". Så varje polis och varje polisstation gör som man vill med registrering.

- Av polisdistrikten så hade London flest fall, ”Midlands” kom därefter. När vi jämförde hela utvecklingen från 2009 kunde vi se en ökning av registrerade fall hos polisen med 67%. Detta kanske visar att problemet har vuxit men kanske också att fler kvinnor känner så starka att de vågar söka hjälp. Men vår mening är att de 2832 fallen som polisen registrerat bara är toppen på isberget. Antalet är definitivt mycket högre eftersom 13 polisdistrikt inte svarade på vår enkät. Och vi måste beakta, att de som blir registrerade är ändå bara de kvinnor som har styrkan att protestera mot förtrycket. Det är många som aldrig gör det, de förblir tysta och underordnar sig familjens krav.
- Vår undersökning var den första undersökningen i sitt slag. Vare sig någon annan eller regeringen hade fram till dess gjort någon liknande nationell undersökning. Det har varit några undersökningar om tvångsäktenskap gällande hur det går till och vad det är som händer. Men dessa talar inte om vilken påverkan detta har på kvinnor och hur många flickor och kvinnor som är utsatta. Dessa undersökningar visade på vad tvångsäktenskap var och inom vilka grupper det sker etc. Men de talar inte om antalet drabbade utan försökte istället minimera problemet och lyfta fram den kulturella aspekten och därför förminska problemet.

Kanske 50 hedersmord per år

- Regeringsorgan hävdar att det sker 12 hedersmord om året, men vår uppfattning är att det sker många fler. Vi tror att det kan handla om minst 50 hedersmord om året. Det är ett antagande. Beaktar vi bara att t.ex. vår lilla organisation mött och räddat 148 fall utsatta för mycket hög risk så kan vi se, att om vi inte hjälpt dem hade de mycket väl kunnat sluta som Fadime, Pela, Banaz och andra hedersmördade. De mördade gäller då inte bara sådana som har medborgarskap i UK men det jag tänker på är alla som mördats här i UK. Vi vet ju inte vad som händer i andra länder.

- Sen har vi ju alla som tvingas att begå självmord. Dessa ingår ju inte i den officiella statistiken men de är också många. Detta kan lätt förstås av att självmorden är 2-3 gånger flera inom de asiatiska grupperna och bland dem som kommer från Mellanöstern än bland den övriga brittiska befolkningen. Så många av de här olyckorna i hemmen är enligt min mening misstänksamma fall. Många av dessa kan höra samman med hedersbaserat våld. Särskilt då när det i självmordsfallen handlar om kvinnor.

Hedersmord på män ovanligt

- När det gäller hedersmord på män så finns bara ett mer känt fall. Det gällde en man som hette Arash. Han bodde i Oxford och var förälskad i en flicka som jag tror var från Bangladesh. De beslutade att gifta sig. Men hennes familj mördade honom. Och detta är typiskt. Vi känner inte till något fall när en man mördats att detta utförts av hans egen familj. I varje fall har det varit flickvännens familj. I några fall har också flickvännens pappa dödat både sin dotter och mannen och även flera från hans familj. Detta har t.ex. skett genom att han bränt ner deras hus och dödat alla.
- Vi har haft några få pojkar som tillsammans med sin flickvän sökt vår hjälp. Att det varit få är inte så konstigt eftersom vår organisation bara är till för kvinnor. Men självklart kommer pojkar hit och är hotade så hjälper vi också dem. Men vi accepterar då bara fall med män som är utsatta för hög risk. Detta gör vi, därför att det inte finns någon annan organisation som förstår problemet tillräckligt bra. Detta gäller även att hjälpa de män som är gay eller lesbiska kvinnor vilka också kan vara utsatta för hög risk att bli offer för hedersmod

Skolorna måste skärpa sig

- När det gäller det praktiska arbetet kan sägas mycket. För 10 år sedan var utsatta väldigt slutna och tysta om sina problem. Om professionella då inte visste så mycket om hedersmord kunde de heller inte hjälpa dem. Jag menar då dem som tillhörde både frivillig- organisationer och offentliga verksamheter. Under de gångna 10 åren har det varit mycket publicitet om problemet och ”Guidelines ” som kan tala om för alla vad man ska göra har skapats. Men det finns tyvärr en del verksamheter som försummar att läsa dessa. Detta gäller t.ex . inom utbildningsområdet. Dessa ”Guidelines” är krav från regeringen att följa. Men många universitet, ”colleges” och skolor vet inget om hur man ska agera med dessa problem.
- Förra året var vi på en skola och önskade att ha våra informationsblad och affischer skulle finnas där. Nej det går inte svarade de. Varför, regeringens krav är ju att skolor ska informera? Nej, det går inte därför elevernas föräldrar kan bli upprörda. Vi sa då: Om ni nu inte vill uppröra minoritetsgrupper och ni får ett fall av tvångsäktenskap, vad gör ni då? Ni är ju en gymnasieskola och här kan ju alla flickor från minoritets-

grupper vara utsatta för risk för tvångsäktenskap eller hedersmord. Hur hjälper ni dem då? Deras svar var: ”Vi erbjuder en axel att gråta mot”. Vi blev naturligtvis helt förbluffade inför ett sådant svar. Dessa flickor behöver inte i första hand någon axel att gråta mot. De behöver råd och deras säkerhet måste säkras först. Men vad gör ni, bara låter dem gråta och sedan gå hem igen, framhöll vi. Då kommer hon att bli tvångsgift och våldtagen, torterad och kanske mördad för familjens skull. Detta är inte acceptabelt. Men trots detta trodde de inte på att det fanns risker för tvångsäktenskap. Och vi insisterade, att det är ju välkänt att sådant sker och det måste ni också veta. Det är en del av ert ansvar att skydda barn och sårbara kvinnor. Ni kan inte bara ignorera detta!

IKWRO: Stop child marriage now!

- Så hittills har utbildningsverksamhetens handlande varit ett av problemen för oss alla. Detta pga att de är så rädda för att familjerna ska bli upprörda och inte sända flickorna till skolan. Därför försöker de ignorera allt. Flickor kan bli könsstympade, tvångsgifta, utsatta för risk att mördas, utsättas för barnäktenskap men en del utbildningsverksamheter blundar inför detta. Detta är allvarligt därför skolan bör ju vara den viktigaste platsen för att undervisa barn om sådana här problem.
- Barnen och i synnerhet flickor från nio år och uppåt känner ju själva till dessa problem. De vet ju att de pga av sin religion kan bli tvingade till äktenskap och många av dem kommer också att bli det. Vissa av dem vet att de kommer att bli könstympade. Så varför ska de inte få reda på att de kan få hjälp, vilka rättigheter de har, var de kan få stöd. Allt detta borde skolan ge information om. Då kan dessa utsatta också finna egna vägar bort från problemen. Så ger inte skolan den informationen så tvingas dessa att stanna i familjens och den egna gruppens slutna värld och den världen är inte alls alltid säker och trygg för dem. Så vårt krav på utbildningssystemet är att de ska öppna sina dörrar och ge lärare och alla annan personal kunskap om hur de ska informera och hjälpa dem som är utsatta. Dessa barn behöver någon som agerar för deras rättigheter

och inte bara en tröstande axel. De kan hänvisa dem till IKWRO eller andra organisationer.

- Och skolor kan även informera och samtala med föräldrar och olika minoritetsgrupper. Det behöver inte innebära att man stämplar någon som kriminell. Skolor kan t.ex. visa teater eller film och sedan samtala om problemet med föräldrar och familjer. Och naturligtvis är det bra att tala med mödrar, t.ex. om vad de själva har upplevt och om de vill att de egna döttrarna ska få det likadant. Och om de inte vill detta, vad tänker de göra för att hjälpa sina barn. Så skolan kan spela en stor roll för förändringar inom minoritetsgrupper. Förändringar behövs, annars kommer problemen att alltid bestå och understödjas och vaktas av bakåtsträvande människor.

Polisen måste kunna bedöma risker

- Vi vill också ha förändringar inom polisen och en del andra myndigheter, Vi vill att de verkligen ska förstå de här problemen och utveckla förmågan att hjälpa utsatta. För att ge ett exempel: För ett tag sedan kom en kvinna till oss. Hon grät och var mycket upprörd och rädd. Hon sa att hon kom direkt till oss från en polisstation. Vi gjorde naturligtvis omedelbart en riskbedömning och talade med henne. Hon berättade då att hon hade gett all sin information till polisen. Men polisen hade då sagt, att du har inga skador på din kropp, du har inte blivit våldtagen, du har inte tvingats gifta dig utan du har ju bara blivit hotad. Så gå hem, ingenting kommer att hända, vi kan ingenting göra.
- Efter vi gjort vår riskbedömning gick vi till samma polisstation och träffade polismannen som hon mött. Vi lämnade vår riskbedömning och polisen bad då om ursäkt och han ansåg då att hon var ett allvarligt fall. Det som behövs är , att just poliser i första instans måste känna till problemen och kunna göra en riktig riskbedömning. De måste också veta, att bara det faktum att en kvinna går till polisen och berättar innebär att hon orsakar skam för familjen och den egna gruppen. Så genom att berätta utsätter hon sig själv för en stor risk. Så polisen måste verkligen ta dessa fall allvarligt annars kan hon verkligen komma till skada.
- Det finns information i ”Guidelines” hur man gör en riskbedömning. Och kan någon inte göra en sådan bedömning måste denne ta hjälp av organisationer som kan. Men min mening är att polisen ska klara av detta såsom ett reguljärt polisarbete. Polisen gör nog sådana bedömningar om kvinnan berättar mycket allvarliga saker om att någon är ute efter henne. Men många kvinnor vill inte anmäla sina närmaste, de vill ha skydd och säkerhet först. Så polisen borde göra riskbedömning i alla fall när någon söker hjälp.

Socialtjänsten i kläm mellan olika lagar

- Det jag sagt om polisen gäller också i hög utsträckning även de sociala myndigheterna. En sak vi alltid trycker på till socialtjänsten är att de inte ska informera familjen om det de får reda på och inte försöka medla. Detta är viktigt därför att det finns krav i den sociala lagstiftningen om att föräldrar ska informeras och att man ska försöka medla, men i fall med hedersproblem får sådant alltid motsatt effekt. Det ökar helt enkelt risken för flickor och kvinnor. Det finns många exempel på detta. Så socialtjänsten måste ha andra sätt som verkligen hjälper och skyddar dessa istället. De måste helt enkelt ha arbetsplaner som klarar av att ge säkerhet till de som behöver.
- Det är så att inte heller alla sociala myndigheter använder de ”Guidelines” som finns. Visst, socialtjänsten är mer benägna att följa dessa, men de är alltid i kläm mellan vad lagen kräver och det som utsägs och krävs i regeringens ”Guidelines”. Så ibland upplever socialtjänsten att de är i kläm mellan två motsägande lagar. Så borde det inte vara därför att i hedersvåldsärenden är kravet, att de inte får informera familj och inte försöka medla.

Diana Nammi and the justice to Banaz campaign

IKWRO har bred rådgivning

- Vi har inom IKWRO en särskild modell för riskbedömning med adekvata frågor. I denna finns all behövlig information som bör hämtas för att förstå den risk en kvinna är utsatt för.
- Vad gäller vår verksamhet så består den naturligtvis av rådgivning. Detta erbjuder vi på flera olika minoritetsspråk: farsi, dari, pashto, arabiska, kurdiska, turkiska och hindu och naturligtvis också på engelska. Vi har också specialist-rådgivning av läkare på farsi, kurdiska, arabiska och engelska. Vi erbjuder också en mängd olika träningsprogram för kvinnorna.
- Vi driver en mängd olika kampanjer mot tvångsäktenskap och för kriminalisering av tvångsäktenskap. Vi kampanjar också mot det allmänna hedersrelaterat våldet och kräver att hedersvåld och hedersmord ska bli kriminaliserade som särskilda brott. Vi vill att hedersmord ska behandlas som ett särskilt brott i lagen precis som sker med "passionsmord".
- Vi driver naturligtvis också kravet: Nej till särskilda Shariadomstolar

STOP ALL SHARIA COURTS NOW!

Skyddsboenden har ekonomiska svårigheter

- Vad gäller skyddsboende så har bidragen till sådana nyligen skurits ned. Hela 14 sådana särskilda skyddsboenden har därför nyligen tvingats stänga i UK. Det finns alltid många flickor och kvinnor som behöver skyddas men platserna räcker inte. Men för kvinnor från Mellanöstern finns ett särskilt problem . I UK finns det skyddsboenden för asiatiska, muslimska, katolska och judiska kvinnor men det finns inga för Mellanösterns kvinnor.
- Vi har tagit upp detta med dessa boenden och i en del fall tas mellanöstern kvinnor emot. men ska de få plats måste du kunna engelska. Behöver de tolkhjälp får de ingen plats även om det finns särskilda bidrag också för det. Detta innebär en stor diskriminering mot dessa kvinnor. Och så sent som i förra veckan kunde en av våra rådgivare inte hitta en plats till en kvinna pga detta språkkrav.
- Inom IKRWO har vi inga egna skyddade boenden. Detta har vi inte pengar till helt enkelt. Men en social ”Husorganisation” har gått med på att erbjuda oss platser i ett hus. Sådana hus kan både vara för skyddsbehövande och för andra socialt utsatta i allmänhet. Denna organisation har erbjudit oss åtta rum i ett hyreshus med lägenheter. De har då lovat att ställa dessa i ordning och stå för kostnaderna. Detta är bra, men vi har inte pengar för personal som måste vara där och ge stöd. Detta är ett stort problem som vi måste lösa. Kanske behöver jag flytta mitt kontor och vara där hos de skyddade istället. Jag är beredd att ta den risken eftersom det är så behövligt och så viktigt.
- Jag vet att ”Karman Nirvana” troligen planerade ett skyddsboende men jag vet inte om de lyckades. Jag känner även till en annan organisation som startade ett skyddsboende för par. De behövde kämpa hårt för att klara sig och orkade inte. Regeringen måste ta sig en allvarlig funderare över detta. Men nu i UK är det besvärligt när det gäller sociala bidrag och stöd. Allt håller på att förändras och det skapas ett slags allmänt bidragssystem som gör det ännu svårare för kvinnor. Det nya betyder att bidrag inte får gå över 500 pund för någon familj. Detta gör naturligtvis livet ännu svårare för många kvinnor. Många kvinnor vet t.ex. inte hur de ska söka bidrag. Vi måste hjälpa dem med detta via t.ex. internet , som de oftast inte har tillgång till. Och en del kvinnor som vi möter har helt enkelt inte rätt till allmänna bidrag. Det betyder också att en del skyddade boenden inte vill ta emot vissa kvinnor. Det gäller t.ex. de som inte har rätt till allmänna bidrag. Då vill inte en del skyddade boenden ta emot dem längre än tre månader eftersom det annars blir en för stor ekonomisk belastning. Så det ekonomiska problemet är riktigt stort.

Fosterhem för omyndiga

- Vad gäller skydd till barn som är 18 år och yngre så sänds dessa till fosterhem. Och det kan då vara vilket fosterhem som helst. Detta kan i sig vara ett stort problem.
- T.ex. en av våra hjälpsökande, som bara var nio år, hotades av pappan om att han skulle mörda om hon inte gifte sig såsom han ville. Efter en vecka sände socialtjänsten henne till ett fosterhem. Detta var då en strängt muslimsk familj. Så hon var tvungen att fly. Socialtjänstens förklaring till detta handlande var att flickan ju var muslim och därför passade bäst där. Men detta resonemang håller inte. Att hon är muslim får inte innebära att hon ska placeras i en familj som är som hennes egen. Detta betyder bara samma problem för henne. Hon borde istället hamna i en annan familj, kanske en moderat familj, som de kollat upp och som inte tvingar henne till orätta saker igen.
- När sådana här fel sker mot barn blir jag mycket arg och inte bara upprörd. Det finns utöver fosterhem, som en är den allmänna lösningen, även några andra ungdomsboenden, men dessa är inte bara för unga som är utsatta för risk för tvångsäktenskap eller hedersmord utan även barn och unga som har andra problem i sina familjer.

Majoritet av hjälpsökande är mellan 16-25 år

- De som söker hjälp hos oss är från nio års ålder och uppåt. Av dem som söker vår hjälp är väl 16-17 % under 16 år. Majoriteten som vänder sig till oss är mellan 16 och 25 år. Dessa utgör säkert omkring 70% av alla. Större delen har redan i unga år varit utsatta för försök till att ingå äktenskap med en man som familjen utsett. Det finns också de som just avslutat sina universitetsstudier och då utsätts för försök till tvångsäktenskap för att hindra henne att bli förälskad i någon. Eller är hon redan förälskad och då vill familjen bryta upp detta och tvinga henne till äktenskap med annan.

Blygsamt ekonomiskt stöd från regeringen

- De flesta som söker vår hjälp är alltså unga och de flesta av dessa möter vi också i samtal. För att klara av allt stödarbete är det just nu 15 personer som arbetar hos IKWRO. Vår verksamhet finansieras i första hand av välgörenhetsorganisationer. Vi har en del regeringsstöd men detta utgör bara en liten del av det finansiella stödet. Ett av regeringsstöden uppgår till 20 000 pund, vilket inte ens räcker till en full tjänst. Huvuddelen kommer från olika fonder. Vi får t.ex. från en Londonfond ett stöd som räcker till flera tjänster.
- Det har aldrig fattats något regeringsbeslut som gett arbetet mot tvångsäktenskap och hedersvåld någon större summa. Det har fattats beslut om utökat stöd för våld i nära relationer och en del, men bara 300 000 pund, får gå till arbetet mot hedersrelaterade problem. Denna summa är ju i stort sett ingenting i förhållande till behoven. Jag vet att det statliga organet "Forced Marriage Unit" sökt få 35 miljoner för sina insatser såsom internationellt bistånd men också för en del insatser i UK. Huvuddelen måste dock användas som internationellt bistånd. Huvudsakligen går detta bistånd till afrikanska länder som har problem med tvångsäktenskap. I övrigt finns inga regeringspengar för detta arbete. Regeringen startade Forced Marriage Unit"/FMU, vilket är en mycket bra och viktig verksamhet som jag uppskattar mycket. Men utöver det har regeringen inte gjort någon större satsning. Det är i stort det som gjorts från regeringen och inte mycket annat t.ex. att stödja de organisationer som arbetar mot problemet.
- Man kan inte heller säga att regeringen vaknade upp 2002/2003. Från 2002 startade en rörelse mot hedersvåld och tvångsäktenskap och IKWRO var en av de ledande krafterna i detta. Först senare kom "Guidelines" om tvångsäktenskap och de första "Guidelines" som behandlade hrv i allmänhet. De "Guidelines" som gavs ut 2005 har sedan reviderats flera gånger.

Exempel på bra insatser

- "Banaz-fallet" är ju ett av många exempel på hur myndigheter agerat dåligt. Det finns naturligtvis också en del goda exempel. T.ex. vi hade en hjälpsökande som vi gick till polisen med. Hennes mor hade blivit hedersmördad som ung i Iran. Hennes faster tog henne till UK med hjälp av falska papper om att hon var hennes dotter. En dotter som i verkligheten var död. Fastern, som själv tvångsgifts, hade två söner och man. Dessa behandlade flickan som en slav. Både fadern och bröderna var mycket våldamma mot henne. Så hon blev tvungen att fly och bo på gatan eftersom hon inte hade någonstans att ta vägen. Fastern förstörde hennes pass och allt annat som kunde

avslöja att hon kommit till UK på falska grunder och så att ingen kunde identifiera henne om hon mördades.

- Denna flicka blev ganska berömd inom den kurdiska gruppen. Hon var den första kurdiska som sovit på gatan, levde ett hårt liv och haft svarta jobb för att klara sig
- Jag tog kontakt med henne och den polis som sedan hjälpte henne var samma polisman som agerat i fallet med Hishu Yones. Han gjorde ett fantastiskt arbete och vid sidan av Caroline Good som arbetade med Banaz fallet är han nog den bästa polisen. Han heter Brent Hayat.
- Han intervjuade flickan och såg till att hon blev undersökt av läkare. Man hittade då 26 ärr från slag och tortyr av familjen. Med hjälp av polisen och en bra jurist kunde ordnas både ett säkert boende och ekonomiskt bidrag till henne och en ansökan om asyl gjordes också. Efter några månader kom svaret och "Home Office" avslag då denna ansökan. De trodde henne inte helt enkelt trots att de fick en mängd dokumentation t .o. m. foton på hennes mamma.
- Så därför var vi tvungna att vända oss till en domstol. Vi protesterade mot det beslutet och bestämde att gå till domstol i frågan. Detta för att olika experter skulle kunna delta som vittnen. Polisen och jag var med t.ex..Det var två domare. När de hört flickan och oss var de imponerade och efter genomgången beslutade de att ge henne rätt att stanna i UK. Hon blev då så lycklig att hon sprang till domarna och kramade och kysste dem. Det får man ju inte göra men vi var alla glada och skrattade och grät. Hela fallet visar vad god praktik kan innebära när polis, den utsatta och vi får komma till tals och domarna verkligen lyssnar. Så det gäller att alla kan samarbeta och inte låta sig nöjas av ett negativt beslut som fattas av "Home Office"

Olika etniska organisationer gör insatser

- Människor från Pakistan, Bangla Desh, Indien har sina egna organisationer. Den asiatiska gruppen har ju varit en mycket lång tid i UK . Och de arbetar med hedersproblematiken genom dessa på olika sätt. Men trots att tvångsäktenskap är ett stort problem inom t.ex. den pakistanska gruppen så går arbetet mot detta sakta inom gruppen. Vårt bidrag i kampen är i första hand att lyfta upp och arbeta mot tvångsäktenskap och hedersvåld inom grupper som kommer från Mellanöstern t.ex. den kurdiska gruppen.
- Vi har dock ett mycket bra samarbete med t.ex. Karman Nirvana, asiatisk organisation, som vi håller mycket högt. Vi samarbetar också väldigt bra med Forced Marriage Unit (FMU) och med andra organisationer.

- Religiösa samfund samarbetar vi inte med. Enligt vår uppfattning spelar olika religioner en negativ roll för att upprätthålla hedersförtryck mot kvinnor. Religioner används för att rättfärdiga sådant förtryck

Mycket bättre nu

- Mycket har förändrats i UK och blivit mycket bättre. Tidigare var många rädda att tala om hedersproblematik pga religiösa hänsyn. Numera lyfter inte regeringsorgan längre fram några hänsyntagande till religioner. Vi säger att om inte en religion försvarar mänskliga rättigheter accepterar vi inte denna. Vi anser att frågan om tvångsäktenskap och hedersförtryck är en fråga om brott mot mänskliga rättigheter och inte en fråga om religion.
- Hälso- och sjukvården tror jag inte har så stor kunskap. Det är ju ett problem med att de har stark sekretess att alltid ta hänsyn till. Men det sker också en förändring där. En del läkare som är intresserade agerar säkert bra. Men mycket handlar om vad som uppmärksammas allmänt. Är det så att t.ex. kvinnlig könsstympning uppmärksammas offentligt eller om det sker ett omtalat hedersmord då blir det fokus på dessa saker ett tag. Men efter en tid dalar intresset igen och det blir ingen verklig och djup reaktion som t.ex. skulle innebära att Hälso-och sjukvården i allmänhet börjar arbeta bättre med dessa frågor.
- Vad gäller utbildningar för polis så vad jag känner till så har dessa ännu inte någon större undervisning om hedersvåld. Det kanske kan handla om en halvtimme eller liknande eller inget alls. Vad gäller utbildningar för socialarbetare så känner jag inte till hur kunskap om hedersproblematik förmedlas. Problemet är inte behandlat som en självklar del av grundutbildningen men kanske på annat sätt. FMU bör veta mera om detta. Vad gäller att arbeta med attitydförändring i familjer så tycker jag att allmän påverkan är viktigt. Metoder för familjeförändring finns dock inte

Hopp om framtiden

- Jag hoppas att det blir många förändringar i framtiden: Polis måste uppvärdera arbetet mot hedersbaserad kriminalitet. De måste inse att brottens karaktär handlar om människor liv och gäller inte några vanliga enkla brott. Guidelines måste bli uppdaterade och den praktiska träningen i arbete mot hedersproblem måste förstärkas.
- Arbetet får inte vara beroende av att media uppmärksammar problemet mindre. Problemen är lika stora ändå och man hoppas verkligen att inte ännu flera måste bli dödade för att polisen åter ska vakna ordentligt igen. Den officiella polissiffran om 12 hedersmördade/år är enligt vår mening för låg, men oavsett hur många det handlar om så borde polisen förbättra sitt arbete med detta problem.
- Vi hoppas också att frågan ska fortsätta att finnas på politikernas agenda så att förbättringar kan ske också den vägen.
- Inom olika etniska grupper finns positiva tecken. Många fler människor har vaknat upp och gör något bra. För tio år sedan fanns det sådana som ville slå mig inom den kurdiska gruppen. De hotade mig och talade om att jag förrådde gruppen. Numera får jag mer stöd och mer positiva kommentarer . Liknande förändring har också skett inom andra grupper. Denna utveckling glädjer mig verkligen och jag hoppas den fortsätter.